

Reflecties van Marianne van de Graaff en Paul Eylenbosch.

Bij het toekomen krijgt iedereen een **theelichtje**

Mensen gaan naar het midden, steken hun lichtje aan en plaatsen het op de spiegel.

Het koor zingt met regelmatige tussenposen **lied 79**.

We vermelden het lied op het blaadje, wie wil kan meezingen.

Tekst lied 79:

Hoever is de nacht, wachter?

De morgen komt, zegt de wachter, maar nog is de nacht.

We lezen **Lucas 2: 8 – 20**,

samen zingen lied 71 (melodie Er is een roos ontsprongen)

vanwaar zijt gij gekomen, wij wisten niets van u, ...

welkom jij die ...

Welkom jij die jouw licht hebt bijgedragen in ons midden

Welkom jij die over de engelen hebt gehoord en erdoor ging dromen

Welkom jij die het harpspel hoorde klinken en geraakt werd

Welkom jij die hier en nu en vroeger al ervaren hebt hoe donkerte aanvoelt

Welkom jij die jou afvraagt wat dit alles met Kerst vandoen heeft

Welkom jij die al licht van de lente voelt onder jouw schors

Welkom jij die geniet van deze donkere winterse dagen

Welkom jij, welkom jij, welkom jij, welkom wij allen hier en nu

de weg van de hoop

inleiding

Als er in onze omgeving een kind wordt geboren, voelen we ons zoals de herders: de tijd staat stil en hemel en aarde zingen in ons van pure blijdschap.

We ervaren hoop, een heel diepe hoop.

Tegelijk weten we: het leven is niet altijd 1 grote glimlach, het gaat met ons niet altijd goed. Er bivakkeren vluchtelingenkindertjes in zelfgemaakte tenten aan het Noordstation in Brussel.

Hoe moeten we dan die diepe hoop begrijpen?

Vaclav Havel (de latere Tjecho-slovaakse president) zat eind jaren 70 5 jaar in de gevangenis omwille van zijn politieke overtuiging. Enkele jaren later schrijft hij 'de weg van de hoop'. Je hoort er in hoe hij het uithield in de gevangenis en hoe hij het nog steeds uthoudt in een situatie waarin op dat moment niemand kon zien dat het communisme snel zou verdwijnen.

we lezen de tekst

Diep in onszelf dragen wij de hoop.
Als dat niet het geval is,
is er geen hoop meer.

Hoop is een kwaliteit van de ziel
en hangt niet af
van wat er in de wereld gebeurt.

Hoop is niet voorspellen
of vooruitzien.
Het is een gerichtheid van de geest,
een gerichtheid van het hart,
voorbij de horizon verankerd.

Hoop

in deze diepe en krachtige betekenis
is niet hetzelfde als vreugde
omdat alles goed gaat
of bereidheid je in te zetten
voor wat succes heeft.

Hoop is ergens voor werken
omdat het goed is,
niet alleen
omdat het kans van slagen heeft.

Hoop is niet hetzelfde als optimisme.
Evenmin de overtuiging
dat iets goed zal aflopen.
Wel de zekerheid dat iets zinvol is
ongeacht de afloop,
het resultaat.

korte reflectie

Als er een tekst klinkt over de hoop denk ik spontaan aan de parabel waarin Charles Péguy God zich laat verwonderen over de hoop als klein meisje en derde van de Goddelijke deugden naast de oudere zussen geloof en liefde. Hij ziet zijn eigen negenjarige dochter die speels en wel altijd bereid was om anderen op sleeptouw te nemen. Met Goddelijke deugden werden die attitudes beschreven die wij ons niet zelf kunnen eigen maken maar die de vrucht zijn van de goddelijke genade werking. Dat ik zo daar aan denk heeft met mijn katholieke achtergrond te maken. Liefde, geloof en hoop kunnen ook als zuiver menselijke innerlijke houdingen gezien worden.

Ik vermoed dat Vaclav Havel op deze wijze denkt als hij schrijft dat hoop een gerichtheid van de geest is en een kwaliteit van de ziel. Het is een gerichtheid van het hart, voorbij de horizon verankerd. Dat is voor vele mensen wat er gebeurt als een kind geboren wordt. Dan ontstaat een levensbeweging die waarschijnlijk zal dragen tot voorbij de horizon van het leven van diegenen die zich ongelooflijk verheugen over deze nieuwe mens. De toekomst van een kind schept nieuwe toekomst voor een hele familie en draagt de mogelijkheid van weer nieuw leven in zich en dat gaat zo verder, generatie na generatie.

Jaar in en jaar uit gaat de mensengeschiedenis op deze manier. Het lijkt alsof telkenjare hetzelfde gebeurt. Telkens als we Kerst vieren, menen we hetzelfde te vieren, maar dat is niet zo. Omdat wij telkens veranderen, met een jaarkring verder in ons leven worden wij steeds ouder en anders en vieren wij op een andere manier Kerst. Het Kerstkind is echter telkens opnieuw een teken van een nieuw en oorspronkelijk begin. Het is eeuwig jong... als de dag van morgen.

de engelen zingen

eer zij God in den hoge

vrede daalt op aarde

in de mensen een welbehagen

wensen wij mekaar die zeer goddelijke en tegelijk zeer aardse vrede

en vormen we ondertussen een kring achter de stoelen in de cirkel

waarbij we niet zo ver mogelijk van mekaar gaan staan maar

schouder aan schouder de hoop en de vrede gestalte geven

Lucas 2: 10 – 14 lezen

We geven de kaars door

zo dat het licht der engelen ons gelaat oplicht

we verinnerlijken het licht zodat het daarna kan uitstralen

het koor zingt ondertussen enkele keren met tussenpoos **lied 31**

kieren morgenlicht, scheur de duisternis, keer mijn hart in mij

wie wil kan het keervers 'keer mijn hart in mij' meezingen

Lucas 2: 17 – 18

voorbeden

Zoals de herders hun hoop gaan uitdragen, zo willen wij de kring van onze aandacht uitbreiden

We breiden de kring van onze aandacht uit tot al de kinderen die de volgende 24 uren geboren zullen worden, waar ook ter wereld.

We breiden de kring van onze aandacht uit tot al de mensen die moeten leven in omgevingen waar ze van elke hoop op een goed leven verstoken zijn.

We breiden de kring van onze aandacht uit tot de mensen die in het hart van Brussel op een mensenwaardige wijze enige beschutting zoeken in de groeiende favella aan het Noordstation.

we sluiten af met het bidden van **onze moeder en onze vader**

en na het uitspreken blijven we enkele ogenblikken staan .....

lied 34:

licht dat ons aanstoot in de morgen

bemoediging

de zweedse journalist Jonas Jonasson schreef een fantasievol boek dat hij opdraagt aan zijn opa en hij legt dat uit

Onze opa kon vertellen als geen ander

wij, zijn kleinkinderen, hingen steeds aan zijn lippen.

Op een keer vroegen we hem:

opa, is dat nu echt allemaal echt gebeurd?

Waarop opa antwoordt:

wie alleen maar feitelijkheden kan vertellen,

is het niet waard dat naar hem geluisterd wordt.

Zegen

Dat jouw licht ons leert elkaar te zegenen en te behoeden

dat wij ons keren naar elkaar

en niet uit het oog verliezen allen die aan onze aandacht zijn toevertrouwd.

Slotlied 126 7x volgens de aanwijzingen van de dirigent